

Hengstenfokker Willy Wijnen

“Sport is bepalend”

Stel je voor. Je bent een kleinschalige hobbyfokker. Vol passie en met lange adem. En je fokt uit één en dezelfde merrielyn drie keer een KWPN-dekhengst. Eerlijk is eerlijk, de derde hengst moet zijn verrichtingstest nog lopen, maar aangewezen werd hij wel tijdens de afgelopen hengstenkeuring. Hoe dan ook, je doet het als fokker dan toch heel goed. Willy Wijnen uit Berlicum is zo'n fokker. In de Strengen zocht hem thuis in Berlicum op.

“Ik zie nog te weinig fokkers op de wedstrijden. Dat is het eerste wat ik wel kwijt zou willen. We fokken voor de sport. Het KWPN heeft zijn wereldpositie te danken aan de prestaties in de sport. Zelf ga ik bijna elke week naar de concoursen.

Springen én dressuur. Ik wil van alle paarden die ik in de ring zie weten wat de vader is, en het liefst ook uit wat voor moeder het paard komt en uit welke moederstam. Met die informatie kan je wat in je fokkerij.”

Unieke koppel fokmerries

Wijnen vervolgt: “Sportprestaties, zowel dressuur als springen, zijn namelijk erfelijk. Van sommige hengsten en stammen komen keer op keer goede paarden, en van andere is het nooit veel. Als je als fokker

Willy Wijnen met zijn onlangs aangewezen hengst Floret, een zoon van Ampère uit dezelfde moeder als KWPN-hengst Tolando.

één keer per jaar naar de hengstenkeuring gaat, en op basis daarvan je hengstenkeuze maakt, dan lijkt me dat een onmogelijke zaak. Ook al is er genoeg sport te zien in Den Bosch. De echte informatie over de fokkerij krijg je op de wedstrijden. Als je een paard één keer in de ring ziet, kan je daar namelijk niet alles over zeggen. Ieder paard heeft wel eens een mindere dag.” De 65-jarige Willy Wijnen vertelt het rustig, maar zijn passie is onmiskenbaar. De fokker heeft zijn stallen bij huis, en natuurlijk lopen we even naar de paarden. De stallen zijn leeg, de paarden staan allemaal buiten te genieten van zo ongeveer het eerste februarizonnetje van dit jaar. Een unieke koppel fokmerries in dikke winter-vacht treffen we in één van de paddocks aan. Stammoeder Barina keur pref prest sport-dressuur, dertig jaar oud, en haar twee dochters hengstenmoeder Narina elite pref sport-dressuur (v.Rubinstein), en Sarina ster prok (v.De Niro). De laatste is drachtig van Wynton. “Grand Prix-merrie Tarina (v.Jazz, red.) is er normaal gesproken ook, maar haar amazone Katja Gevers heeft haar net opgehaald om te trainen. Dat doet ze in een binnenhal hier in de buurt, mijn buitenbak heb ik onder water laten lopen en is de afgelopen weken gebruikt als ijsbaan. En verder staat de aangewezen Ampère-zoon uit Narina nu op stal. Hij is vanochtend in Utrecht geweest voor sperma-onderzoek. Dat hoort erbij als je hengst wordt aangewezen.”

Specialisatie

We lopen naar binnen en tijdens de koffie raken we in gesprek. We hebben het tot nu toe alleen maar over dressuurpaarden gehad. Maar stammoeder Barina is ook de moeder van het internationale springpaard Uarina (v.Baloubet du Rouet, sportnaam Untouchable, amazone Marit Skollerud), en Grandeur-nazaten Landeur (KWPN-gekeurd) en Karina, die beide nationaal sprongen. Uit één en dezelfde merrie excellente dressuuren springpaarden fokken, komt niet zo vaak voor. Hoe ziet Wijnen de specialisatie? “Barina is dertig jaar oud. In haar jonge jaren, was er nog geen sprake van specialisatie. Uit de stam van Barina komen meerdere goede dressuurpaarden, maar ook goede springpaarden. En zelf kon ze ook heel goed springen. Ze is maar tot M-springen uitgebracht, omdat het springen nu eenmaal lastiger te combineren is voor

Katja Gevers heeft in Tarina (v.Jazz) een fijn Grand Prix-paard. De merrie staat nog altijd op stal bij Willy Wijnen, waar Gevers haar traint.

een drachtige merrie, dan dressuur. Maar ze kon het wel. Toch heb ik nooit geprobeerd een dubbeldoel paard te fokken. Ik fokte met Grandeur. Die zag ik springen in Geesteren. Een gruwelijk goed springpaard. Je wint ook niet zomaar de Derby van Hamburg tot drie keer toe. Ik koos voor die hengst heel bewust om een goed springpaard te fokken. Hetzelfde geldt voor de keuze voor Baloubet du Rouet. Met hengsten als Krack C, Jazz, Rubinstein en De Niro ging ik de dressuurkant op. Eenmaal gekozen voor een richting, blijf je in die richting fokken. Als je het goed bekijkt heb ik vanaf het begin gespecialiseerd. Ik denk trouwens dat er best bepaalde

springhengsten zijn, die goed werk zouden kunnen doen in de dressuurpaardenfokkerij. Om een stukje galoppade en atletisch vermogen toe te voegen. Achter veel goede dressuurpaarden zit vaak ook springbloed. Andersom - dressuurhengsten inzetten voor je springpaardenfokkerij - lijkt me overigens niet wenselijk.”

Klein Brabants fokkertje

De aanleiding voor dit gesprek is zijn derde aangewezen hengst. Hoe anders beleefde Wijnen de aanwijzing van deze derde hengst ten opzichte van zijn eerste goedgekeurde hengst? “Zo'n hengst-avontuur is iedere keer weer wat bijzon-

Internationaal springpaard Utouchable (v.Baloubet du Rouet), een topper in de springrichting uit Barina.

Jacob Melissen

Bij Tolando had fokker Willy Wijnen vanaf het begin het gevoel dat het een aparte zou worden. De hengst liep Lichte Tour met Theo Hanzon, waarna hij als sportpaard verkocht werd naar het buitenland.

ders. Ik ben thuis al heel kritisch. Als ik er niet voor 100% in geloof, breng ik een hengst niet voor. Maar ik zit er ook wel eens naast. Zo verkocht ik het eerste veulen van Narina, een dochter van Florencio via een veiling. Het was zo'n mooi dingetje, maar ik dacht die krijgt nooit genoeg rek en maat. Nou dat bleek uiteindelijk geen probleem, en de merrie werd als driejarige kampioen van Limburg. Maar goed, terug naar de hengsten. De eerste die goedgekeurd werd was Landeur, een zoon van Grandeur uit Barina. Die had ik voor de keuring al voor de helft verkocht aan Quirien van Erp. Wat een belevenis was die hengstenkeuring. Ik als klein Brabants fokkertje daar in Utrecht tussen al die grote hengstenboeren. En Landeur werd goedgekeurd. Na de hengstenkeuring verkocht ik mijn helft. Ik ben geen hengstenhouder. Natuurlijk heb ik hem altijd gevolgd. In de verrichtingstest viel zijn vermogen al op (hij kreeg daarvoor het cijfer 8, red.). Het is jammer dat hij relatief jong overleed aan de gevolgen van koliek. Ik ben er van overtuigd dat dat paard in de sport nog ver had kunnen komen." Landeur bracht in totaal 234 nakomelingen. Hij werd na zijn overlijden in 2002 postuum op wacht gezet, op basis van de exterieur- en bewegingsindex van zijn drie- en vierjarige nakomelingen.

Snel afgeleid

Het tweede hengstenavontuur was met dressuurhengst Tolando; een Krack C uit Rubinstein-dochter Narina. Wijnen: "Jos van Schijndel is mijn 'paardenmaat' met wie ik veel over de fokkerij praat. Toen Tolando een dag of tien oud was, zeiden we tegen elkaar 'we hebben er eentje'. Tolando had zoveel hengstenuitdrukking. Hij stond daar alsof hij wilde zeggen 'kijk eens hoe mooi ik ben?!'. In de koppel was hij ook altijd de baas." Ze kregen gelijk. Tolando werd als driejarige aangewezen. "In tegenstelling tot Landeur had ik Tolando niet verkocht na zijn aanwijzing. Ik heb de verrichtingstest dus heel bewust meegemaakt. En dat maakte het een stuk spannender. Ik ben vaak gaan kijken en werd ook goed geïnformeerd. José van Haaren, één van de hengstenruiters indertijd, reed Tolando meestal. Dat vond ik prima, zij kan wel sturen. Al met al was het een positieve ervaring. Toen Tolando ingeschreven werd, verkocht ik een deel aan Joop van Uytert en Quirien van Erp. Op beide dekstations stond hij ter dekking. Tolando heeft altijd goed meegedaan. Won zelfs de hengstencompetitie een keer en liep mee in de finale op het WK in Verden. Uiteindelijk reed Theo Hanzon hem in de Lichte Tour. Voor de sport zat het hengst zijn hem in de weg. Hij was snel afgeleid, en daardoor kwam hij dikwijls niet

Stammoeder Barina

Na een zoektocht naar een goed merrieveulen door het hele land kwam Willy Wijnen in 1983 - dertig jaar geleden - uiteindelijk bij zijn buurman Mart Bekkers uit. Daar vlakbij in het Brabantse Berlicum vond hij het veulen waar hij naar zocht. Een dochter van Sultan uit Epigoon-merrie Olgarina. "Ze kwam uit een goed lijntje. Ideaal (Doruto uit een halfzus van Olgarina, red.) was toen een heel goed dressuurpaard, eerst met Johann Hinnemann, later met Sven Rothenberger. En ook Fire Fox (v.Hanassi xx uit de overgrootmoeder van Barina, red.) liep internationaal, maar dan als springpaard met Malcom Pyrah. Er kwam sport uit dat lijntje. En Barina sprak me daarbij aan. De enige bemerking die ik had, is dat ze misschien iets klein zou blijven. En die bemerking bleek achteraf gezien onterecht. Een goede maat is juist een kenmerk van de fokkerij van Barina. En verder was ze super van type, met een prachtig front, en heel edel hoofdje. Daarbij kon ze fantastisch bewegen." Het werd een gouden aankoop voor Willy Wijnen. De merrie liep als driejarige op kop op de lokale keuring in Schijndel. En van daaruit werd Barina aangewezen voor de CK in Veghel. Een jaar later kreeg ze zelfs een uitnodiging voor de UTV, de NMK van vroegere tijden. In de sport bracht Barina het tot Z2-dressuur met Wendie de Koning en M-springen. Ook in de fokkerij heeft Barina haar sporen dubbel en dwars verdiend als moeder van goedgekeurde hengst en nationaal springpaard Landeur (v.Grandeur), hengstenmoeder Narina elite pref sport-dres (v.Rubinstein), Grand Prix-dressuurpaard Tarina keur sport-dres (v. Jazz), internationaal springpaard Uarina sport-spr (v.Baloubet du Rouet, sportnaam Untouchable), nationaal springpaard Karina ster sport-spr prok (v.Grandeur) en nationale dressuurpaarden Garina keur pref sport-dres (v.Ulft), Igor ster (v.Daimler), Marina keur sport (dres) (v.Rubinstein) en Veress W 3e bez (v.Krack C). Barina zelf is inmiddels dertig jaar oud, en verkeerd nog in goede gezondheid. "Onlangs heb ik nog een bosrit met haar gemaakt. Het is een harde en gezonde merrie. Iets wat duidelijk in de stam verankerd zit. Ook Barina's moeder passeerde 'fluitend' de dertig jaar."

optimaal tot zijn recht. Maar kwaliteit had hij. Op een gegeven moment was er interesse vanuit het buitenland. Ik heb altijd geleerd dat de koopman maar één keer langs komt. Zeker als het om zulke

bedragen gaat. En daarop hebben we hem verkocht. De dag dat hij betaald was, is hij direct gecastreerd en daarna pas overgevoerd naar zijn Canadese eigenaresse Brittany Fraser." Daarmee kwam er definitief een einde aan de fokkerijloopbaan van Tolando, al is er nog wel diepvriessperma beschikbaar. De hengst bracht in totaal 316 nakomelingen. Met een fokwaarde van 144 (betr. 80%) heeft de hengst positief bijgedragen aan de dressuurpaardenfokkerij. Inmiddels loopt hij met zijn nieuwe amazone ook weer succesvol Prix St. Georges.

Bloeiende handel in Den Bosch

Deze winter begon het derde succesvolle hengstenvoortuurtje voor Willy Wijnen met zijn Ampère-nakomeling uit dezelfde moeder als Tolando, genaamd Floret. "Ik dekte indertijd met Ampère, omdat ik het een aparte verschijning vond. Hij liep fantastisch op de verrichtingen. Dat is ook het mooie van het systeem om hengsten op jonge leeftijd te testen. Hengsten zijn dan drie jaar oud en dan is 'de tovenaars' nog niet langs geweest. Je ziet de aanleg die er van nature inzit, niet wat er door een handige ruiter is aangereden. Ik heb vanaf dag één een goed gevoel gehad bij het veulen. Ik ben er ook van overtuigd dat dit een goed sportpaard gaat worden. Als veulen heb ik hem aangeboden op een veiling. Je kan per slot van rekening niet alles aanhouden. Op de dag van de veiling had hij zich verwond, niets ernstigs, maar hij kon niet geveild worden. Achteraf mijn

Veulenverwachtingen 2013 van Willy Wijnen

Narina elite pref sport-dressuur (Rubinstein uit Barina) is gust van Wynton

Sarina ster PROK (De Niro uit Barina) is drachtig van Everdale

Zarina elite IBOP-dressuur (Krack C uit Barina) is drachtig van Wynton

Zarina III ster (Hearbreaker uit Uarina sport-spr van Baloubet du Rouet) is drachtig van Kannan

geluk. Hij groeide hier op. En ik ben er afgelopen winter zelf mee gaan werken. Gewoon in handen nemen, en wat longeren. Het is een paard met een fantastisch karakter. De zweep heb je niet nodig, je moet alleen zo nu en dan 'ho maar' zeggen. Wat een werklust. En dat in combinatie met een bepaalde nuchterheid en verwaandheid. Hij laat zich niet gek maken, en hij weet dat hij mooi is. Echt top. Het karakter is trouwens een belangrijke kwaliteit van deze stam. Ze willen allemaal werken, maar ze houden ook overzicht." De jonge Ampère was in Ermelo nog jeugdig genoeg. "Maar ja, hij wordt ook pas in juli drie jaar oud, dus wat wil je? Gelukkig heeft de jury daar doorheen gekeken en hem aangewezen voor Den Bosch. Naar Den Bosch toe heeft Peter van de Sande uit Liempde de training voor zijn rekening genomen. In Den Bosch stond hij er goed voor, was al een stuk volwassener geworden, al blijft hij natuurlijk nog jong zat. En wat was het weer spannend. In die derde bezichtiging bij het rondstappen, was het woordje 'accepted' van juryvoorzitter Wim Ernes een enorme opluchting. Wat voelde dat fantastisch." De hengst is

nog steeds volledig in eigendom van de fokker. "Er was veel vraag naar op de hengstenkeuring. Ik had toch wel het idee dat er dit jaar een bloeiende handel was. Ook omdat er bezoekers waren uit de meest vreemde landen. Maar ik heb hem nog niet verkocht. Eerst de verrichtingstest maar eens even afwachten. En daarna kijken we verder." Of de jonge Ampère voor het voorjaarsonderzoek of het najaarsonderzoek wordt aangeboden weet Wijnen nog niet. "Aankomende week wordt hij zadelmak gemaakt door Tristan Tucker. Van daaruit kijken we wat het beste lijkt voor de hengst", aldus Wijnen.

Kroon op de fokkerij

"Terugkijkend op de afgelopen hengstenkeuring heb ik een goed gevoel over de aangewezen collectie. Het is een koppel hengsten dat vrijwel zonder uitzondering potentie heeft als sportpaard. Of een hengst ook een fokhengst is, zal de tijd moeten uitwijzen. Maar als je aan het einde van de rit een goed sportpaard overhoudt, heb je altijd een restwaarde die ergens over gaat. Zo denk ik ook over mijn fokkerij. Ik dek een merrie niet om er een goedgekeurde hengst uit te fokken. Het gaat er op de eerste plaats om een goed sportpaard te fokken. Het ultieme zou natuurlijk een paard op de Olympische Spelen zijn. Maar mijn doel is paarden te fokken die lekker mee kunnen draaien op niveau. Toen ik met Leon Thijssen, de toenmalige ruiter van Untouchable, het parcours liep in Helsinki, en ik die enorme hindernissen en lastige afstanden zag, was ik maar wat trots dat mijn fokproduct daar mee liep. En als ik met Katja mee ga op wedstrijd, en ze rijdt daar met mijn Tarina tussen alle grote namen in de Grand Prix, dan is dat helemaal top. Het goedgekeurd krijgen van een zelfgefokte hengst is prachtig, en de weg ernaar toe is een fantastisch spannend avontuur, maar niets is specialer als dat je fokproduct meedoet op het hoogste niveau in de sport. Dat is de echte kroon op mijn fokkerij."

De eerste goedgekeurde hengst van Willy Wijnen uit Sultan-dochter Barina was Landeur (v. Grandeur).